

Előfizetési árak
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések megegyező árak szerint.
 A lap megjelenik minden o-
 tórtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendőek.
 Kezuntok vissza nem adtnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 ha a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési penzok küldendőek.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

FESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk a „Közérdek” f. é. november hó 1-én hatodik évfolyamának a negyedik negyedébe lépett s amily szerényen és öntudatosan tekinthet vissza múltjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a múltban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: *a tárgyilagos igazság s a valódi szabadelvűség hirdetése.*

Két ezélt tüzött ki maga számára a múltban s e két ezélnak az elérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két ezél: *a község és a társadalom egészséges fejlődésének előmozdítása.*

E két kötelességet teljesítve, e két ezél felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és mindenki vel szemben megtartotta a jó izlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Eppen azért *Ujpest lakosainak csak olyan érdekeiért emeli fel szavát, amelyek jogosak, méltányosok s a közjó érdekeibe nem ütköznek; s éppen azért a kellő értékre szállit le minden jogtalan igényt, minden önérdék sugalta ténykedést s igaztalan eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kérjük ez alkalommal is midőn új előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre --- --- --- 8 kor.,
 fél évre --- --- --- 4 kor.,
 három hónap --- --- --- 2 kor.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába, *Fuchs Antal* könyvnyomdájába, *Ujpest, István-utca 9. szám* küldendő.

Hazaírási tisztelettel:

a „Közérdek” szerk.- és kiadóhivatala.

Megyebizottsági tagválasztás.

Ujpest, november hó 14-én.

Azon a népes értekezleten, melyet folyó hó 9-én *Wolfner Tivadar* kerületünk országgyűlési képviselője a megyebizottsági tagjelölés és a választás módjainak megbeszélése céljából hívott össze, *Illek Vincze* és *Mády Lajos* lelkészek újbóli jelölését, illetőleg megválasztatását, a következő szavakkal ajánlotta a „Közérdek” felelős szerkesztője:

„Tisztelt Pol. ártársak! A XIX-ik század elején még azzal a szállóigével büzdítettük hazánkfiainkat, valamely jó ügynek s közügynek szolgálatára hogy: *»a nemesség kötelez.«*

A szabadelvűség és a jogegyenlőség ezt a szállóigét a XIX-ik század végén oda módosította, hogy: *»a polgári becsület kötelez!«*

Hogy a polgári becsület milyen kötelezettségeket ró reánk a családi, a társadalmi, a politikai és az egyházi élet terén, a magán- és a közéletben: annak részletezésébe én most nem bocsátkozom s egyedül csak azon két kötelezettségre irányítom figyelmüket, amelyet a néhány

nap múlva megejtendő megyebizottsági tagválasztás alkalmából szemünk előtt kell tartanunk.

Ez alkalommal *a polgári becsület először* arra kötelez minket, hogy vármegyénk védbástyáira csak olyan férfiakat állítsunk örököül, a kiknek jelleme és múltja garanciákat nyújt arra nézve, hogy jogaink s községi érdekeink fölött nemcsak *akarnak*, hanem *képesek* is őrteni állani.

Ez alkalommal *a polgári becsület másodszor* arra kötelez minket, hogy ha bizalmunkkal valakit már egyszer megajándékoztunk, azt a bizalmat tőle meg ne vonjuk mindaddig, amíg arra az illető érdemtelenné nem vált.

Hogy *Illek Vincze* és *Mády Lajos*, kik közül az első már tizenkét, a második hat éven át képviselte községünket avármegye parlamentjében, jogaink és községi érdekeink fölött nemcsak *akarnak*, hanem *tudnak* is örködni, hogy bizalmunkra a legnagyobb mértékben érdemesek: azt én itt részletesen bizonyítani nem tartom szükségesnek s csak azt hangsúlyozom, hogy nekik köszönjük legfőképpen, hogy községünkben a vallásfelekezeti türelmesség soha meg nem zavartatott, és ha más érdemeik nem is volnának a múltban, és ha most kellene őket először a bizalmunkkal megajándékozni: a polgári becsület akkor is arra kötelezne minket, hogy a megyebizottsági tagságra őket: *Illek Vincze* plébánost és *Mády Lajos* lelkészt jelöljük!

Két utazás.

Irta: *Octave Mirbeau.*

1900 december elsején *Cyrille Barelett*, a száz millió dollár alaptőkével rendelkező „Moon of Chicago” életbiztosító-társaság londoni fiókjának osztályfőnöke reggel 10 óra tájon bement unokabátyjának, *Earl Buttwell*nek, a nevezett társaság aligazgatójának hivatalába s a hagyományos „shake hand” után így szólt hozzá:

— Earl, igen nagy dolgot akarok kérni öntől.

— Mit, *Cyrille*?

— Earl, egy hónapi szabadságot kell kérnem.

Az aligazgató meg volt lepette.

— És miért van szüksége erre a szabadságra *Cyrille*, ha szabad kérdeznem?

— Hogy Newyorkba mehessek, *Earl*.

— És miért akar Newyorkba menni?

— Hogy megházasodjam! . . .

Earl e hír hallatára nem volt meglepette.

— Tehát megházasodik? . . . — kérdezte.

— Igen! . . . Ime: nyolcz nap kell az odautazásra, nyolcz a visszajövetelre, két hét pedig a házasodásra! . . . Január másodikán reggel 10 órakor már itt leszek a hivatalban.

— És mikor megy a hajó, *Cyrille*?

— Holnap este, *Earl*.

Earl Buttwell gondolkozott egy kicsit s aztán így szólt:

— *Cyrille*, nem adhatok önnek szabad-

ságot . . . Vigyáznia kell az év-végi leltárkészítésre . . . Nem mehet előbb, csak január 5-kén.

Cyrille Barelett így válaszolt:

— *Earl*, az lehetetlen . . . Már most el kell utaznom . . . Már úgy rendeztem mindent! . . . Nézze csak . . .

S odament a falon függő menetrendhez és nézegette.

— Nézze csak . . . már december 24-ére visszajöhetek . . . Nem maradok ott, csak három napig. Azon a hajón jövök, a melyik 14-kén indul Newyorkból . . . Sőt ez esetben már 23-án itt lehetek. És e rövid idő alatt *Jeromy* engem igen könnyen helyettesíthet.

— Hát menjen, *Cyrille* — szólt az aligazgató, miután ő maga is gondosan megnézte a menetrendet. De — vigyázzon, hogy visszajövet le ne maradjon a hajóról! . . .

— All right! . . . December 23-án reggel tíz órakor itt leszek . . .

Earl Buttwell jó kedvében volt s egy kicsit beszélgetni akart.

— És kit vesz el, *Cyrille*?

— *Minnie Hookson* . . . *Ismeri*?

— Nem.

— En sem . . . Nagyon kellemes hölgy, *Earl*! . . . Huszonhét éves, karesu, magas, széke . . . Legalább azt hiszem, hogy ilyen.

Miss Saunders rendezte ezt a házasságot . . . *Ismeri miss Saunderst*?

— Nem.

— En sem. Pedig *miss Saunders* szintén nagyon kellemes hölgy . . .

— Igazán? . . .

— Igen. *Miss Saunderstől* megkaptam *Minnie Hookson* összes arczképeit, egy éves korától kezdve . . . Huszonhét arczképet kaptam! . . .

— Huszonhetet, *Cyrille*?

— Huszonhetet, *Earl*. S e képek szerint nagyon esinosnak kell lennie.

Az aligazgató nem volt ugyan kíváncsi, de azzal a szeretetreméltósággal, melyet mindig tanúsított, még a mikor parancsolt is, így szólt:

— Mutassa, kérem.

Cyrille kivett a kézitáskájából egy esomó fényképet s egyenként *Earl* elé tette.

— Legalább bizonyos benne, *Cyrille*, — kérdezte — hogy ezek csakugyan *Minnie Hookson* arczképei? . . .

— Azt hiszem, *Earl*, azt hiszem, hogy az ő arczképei. És miért ne volnának ezek az én *Minnie* arczképei?

— Nem tudom . . . Mindenesetre másnak az arczképei is lehetnek.

Cyrille mosolygott, összeszedte az arczképeket s így szólt:

— Látja, *Earl*, ha ezek nem az én kedves menyasszonyomnak volnának az arczképei . . . Megfordította a fényképeket; mindegyiknek a hátuljára fel volt írva *Minnie* nagysága, súlya, derékbőrsége, egyszerűen: összes anthropometriai adatai . . . Mindez évről-évre szigorú pontossággal fel volt jegyezve.

Earl megnézte a jegyzeteket is és a legutolsó fénykép nézegetése után így szólt:

— Százhatvan centiméter! . . . Hatvan két kilogramm! . . .

— Igen, Igen! . . .

— Azt hiszem, *Cyrille*, hogy ön boldog lesz!

— En is azt hiszem, *Earl*! . . .

A két ember kezét szorított egymással. Aztán *Cyrille* visszatette kedves *Minnie* arczképeit a bőrtáskájába s kiment . . .

Ugyanezen alkalomból, az újpesti ellenzék végrehajtóbizottsága s egyik jelöltje azzal korteskedett a saját személye és jelölt társa mellett, hogy ma „piszkos rendszer“ uralkodik községünkben, amelyben „a jól szervezett klikk a legvakmerőbb törvénytelenégeket is játszva követhet el;“ hogy „Újpest választópolgáraiban nincs önállóság“, mert az embereket „itt az önzés, a hitvány haszonlesés, a durva erőszakoskodás és a hatalomra való vágyakozás vezérlik“ s így „üdvös dolog lenne“, „ha a népakarata jutna érvényre“ s nem az „érdemtelenség“, már t. i. Illek Vincze és Máty Lajos, hanem az „érdemesek“ már t. i. Höbert Béla és Csepreghy Pál választatnának meg.

Az ellenzék végrehajtó bizottsága s egyik jelöltje a „nép“ alatt, valószínűleg Újpest azon lakosait értette, kik polgártársait az országgyűlési képviselőválasztás alkalmából kövekkel és utcai sárral dobálták meg, kik a szabadelvű párt jelöltjére szavazóknak az ablakaikat verték be, kik a „testvériséget“ s a „jogegyenlőséget“ a társadalmi s a politikai életben az „abczug zsidó“val gyakorolják, kik a csócseléket a lelkesekre uszítják s a templomok és istenítiszteletek ellen tüntetnek. Szent meggyőződésünk hogy *ennek a népnek* az akarata soha sem fog érvényesülhetni Újpesten: hogy Újpest választópolgárainak a többsége *ilyen népnek* az akarataival soha sem fogja magát azonosítani s mindig szem előtt fogja tartani a polgári becsületnek a kötelezettségeit ép úgy, mint a hogy szem előtt tartotta a tegnapi választás alkalmával, a midőn *Illek Vincze* és *Máty Lajos* 652 szavazattal 183 szavazat ellenében meggyebizottsági taggá választotta.

Erre az imponáló többségre, a melyben Újpest intelligenciájának, az állami tisztviselőknak, tanítóknak, gyárosoknak, kereskedőknek s iparosoknak a zöme foglaltatik, senki se foghatja rá

józan ésszel, hogy az „a tisztességből kivetkőzött“, hogy az „piszkos szolgálatokra alkalmas“, hogy az „a meggyőződése szerinti szavazástól megfosztatott“, hogy az annak a nem létező s mégis minduntalan felidézett „klikk“-nek — „örökös könnyű kenyerére számít“.

Ez az imponáló többség fényes bizonyítéka annak, hogy községünkben „durva elnyomatásról“ a „becsületes polgároknak a választásokra bírka módon való czipeléséről“ szó sem lehet s a ki mégis ezzel vádolja községünket s községünk választópolgárait, az „vezérszerepet“ községünkben nem játszhat, mert annak jogaink és községünk érdekeinek a megvédésére akarata lehet ugyan, de képessége nincs s így meg fog bukni a jövőben ép úgy, mint a hogy megbukott a múltban s megbukott a jelenben.

Jó lesz ebből a piszkolódó, ablakbeverő, lelkesz-inzultáló, templom ellen tüntető „népnek“ okulni s jó lesz a jövőre nézve megjegyezni, hogy a tisztességes, tárgyilagos fegyverekkel küzdő ellenzék minden igazságos ember megbecsüli, de azon népre, a melynek „akarata“ az eddig tapasztalt módon és irányban nyilatkozik meg. Újpest boldogulását a község polgárai soha sem fogják bízni, mert *erre őket a polgári becsület kötelezi!*

H I R E K.

— **A meggyebizottsági tagválasztás:** a választók élénk részvétele mellett f. hó 13-án zajlott le községünkben. A választást *Cserba Ferencz* kir. táblabíró választási elnök nyitotta meg reggel 9 órakor, a midőn az *Illek Vincze* esperes plébánost és *Máty Lajos* ev. ref. lelkeszt jelölő szabadelvű párt *Dr. Kiss Sándort*, *Hoffer Miksát*, *Kathy Istvánt* és ifjabb *Szalay Istvánt* választotta meg bizalmi férfiakul az Urna asztalához. Az ellenzék, amelyet a szavazás megnyitásánál csak *Pohl Károly* ipartestületi titkár képviselt, bizalmi férfiakat nem választott s a szavazás egész ideje alatt nem nagylelkűséget mutatott jelöltjei *Höbert Béla* és *Csepreghy Pál* mellett. A „burok lelkesedésére“ való hivatkozás

tehát kárba veszett. **Aszavazást** *Cserba Ferencz* kir. táblabíró, választási elnök d. u. 4 órakor befejezetnek jelentette kis aszavazó cédulákat összeszámítván, az eredményt a következőkben hirdette ki. Szavazott összesen 844 választópolgár. Ezekből kapott *Illek Vincze* s *Máty Lajos* tisztán 652 szavazatot. *Höbert Béla* s *Csepreghy Pál* 183 szavazatot. Vegyes volt 9 szavazat. És így *Illek Vincze* és *Máty Lajos* 469 többséggel meggyebizottsági taggá újból megválasztott. E fényes eredmény nemcsak azon szeretetnek, ragaszkodásnak s bizalomnak a bizonyítéka, melyet községünk választópolgárai, párt és felekezeti különbség nélkül *Illek Vincze* esperes plébános és *Máty Lajos* ev. ref. lelkeszt iránt viseltek, hanem elégtétel is azon piszkos támadásokért, melyekkel néhány ellenzék, a megválasztott lelkeszetet s különösen *Illek Vincze* esperes plébánost az utóbbi időben méltatlanul rözsesített. — Az ellenzék, a szavazás színhelyén meggyőződhetett arról, hogy a szavazás lezártakor a szabadelvű párt választóinak még százai sajnálatokat fejeztek ki a fölött, hogy *Illek Vincze* esperes plébános s *Máty Lajos* szavazatukat már le nem adhatták. A gyűlölködők, kik még a gyanúsító s rágalmozó levelek névvel gyártásától sem riadtak vissza, meggyőződhetek arról, hogy piszkolódásaikkal *Illek Vincze* s *Máty Lajos* érdemeit nem kissébbíteték s a mi ragaszkodásunkat, nagyrabecsülésünket meg nem ingathatják.

— **Pótlásia visszaküldött petíció.** *Wolfner Fivadar* országgyűlési képviselő mandátuma ellen beadott petíciót, a kir. Főúriának 11-ik választási tanácsa, *Varró Béla* elnöklettel tartott üléseben, *Dr. Kelemen Mór* kur. bíró előadása alapján, alakilag hiányosnak találván, a petíció iratát *pótlás végett* a kérvény beadóinak visszaküldötte.

— **Egy őszinte szó az újpesti Conservatorium ügyében** című s lapunk múlt számában közölt vezércikkünknek nem a tartalmát tették — komoly megfontolás tárgyává a Conservatoriumban, hanem — a mint értesülünk — azt kutatták, hogy ki lehetett a cikk írója, esetleg értelmi szerzője, sőt nemcsak kutatták, hanem egyenesen meg is gyanúsították az Egyesület leköszönt titkárát: *Baldog Kálmán* urat. E gyanúsítások szemében a leghatározottabban kijelentjük, hogy *Baldog Kálmán* ur e cikket nem írta s a cikk íróját nem inspirálta. — Először lapunk felelős szerkesztője nincs részorvulva idegen tallakra s csak szellemileg szegény emberek tehetik fel róla, hogy nevével mások által írt cikkek alá írja. Másodsor ha *Baldog Kálmán* ur a cikkről előre értesült volna, annak megjelenését tőle telhetőleg igyekezett volna megakadályozni, az értelmi szerzőséggel tehát csak az gyanúsíthatta meg őt, a ki férfias jellemét nem ismeri. Lapunk felelős szerkesztőjét a kérdéses cikk megírására egyedül azon magasztos czél készítette, hogy az „Újpesti Zeneművelő Egyesület“ (Conservatorium) *szinonala*, tíz évi fennállás után, *művészi magaslatra emelkedék*, hogy nemcsak szellemileg, hanem anyagilag is — például állami segélyvel — jobb helyzetbe jöhessen, a mit azonban ügybuzgó elnökség és választmány, továbbá képesített igazgató nélkül elérni nem lehet. Ha az „Újpesti Zeneművelő Egyesület“ az ügybuzgóságnak és a művészetnek azon a színvonalán marad, a hol ma áll: akkor a többi újpesti Egyesületek sorsára jut, azaz kellő támogatás nélkül a közöny karjai közt fog jobblétre szenderülni. Ettől a sorstól szeretnők községünk ezen valóban kulturális intézetét megkímélni.

— **A rákospalotai Kaszinó válaszmánya.** A *Rákospalotai Közlöny* szerint azon meggyőződésre jutott, hogy a Kaszinót megmenteni nem lehet s a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésnek azt fogja indítványozni, hagyják a dolgokat szabadon folyni, vagyis a Kaszinó házáat elárverezni. Ugy látszik a Kaszinókra máshol is rossz idők járnak.

— **Tudorra avatás.** *Cserba Elemér*, *Cserba Ferencz* kir. táblabírónak s az újpesti járásbíróság vezetőjének fia, f. é. november hó 9-én avattatott jogtudorrá a kolozsvári egyetemen. Fogadja őszinte szeretene kívánatainkat az egész *Cserba* család.

— **Jóváhagyás.** A vármegyei törvényhatóság, községünk 1901-ik évi *közmunka-*

Cyrille Barelet az anyjával lakott már öt év óta a Kleber-avenuen egy igen kényelmes lakásban. Nagyon szerették egymást. Abban állapodtak meg, hogy *Cyrille* házassága után is együtt laknak, részint szeretetből, részint takarékoságból.

Mistress Barelett fehérhaju, fehérarcu, igen tiszteletreméltó hölgy volt és szívbajban szenvedett. Tudta, hogy már nem sok idő múlva meg kell halnia.

Míg *Cyrille* Amerikában járt házasodni, addig az anyja díszítgette és rendbeszedte a lakást, hogy a százhatvan centiméteres és hatvankét kilós *Minnie* jól érezze magát új otthonában. De nagyon kifáradt a rendezgetésben és december 23-án reggel nagyon panaszkodott, hogy nem jól érzi magát s nagyon ver a szíve.

Féltizkor megállott egy málhákkal megpakolt kocsi a Kleber-avenuen *Barelették* lakása előtt. *Cyrille* lesegítette a feleségét a kocsirol s mivel megigérté, hogy tíz órakor már ott lesz a Chateaudun-utczában levő hivatalában, megkérte a kis *Minniet*, hogy menjen föl egyedül a lakásba s aztán visszaült a kocsihoz és elhajtattott a „Moon of Chicago“ igazgatóságának háza elé.

Poniban tíz órakor *Cyrille* már a hivatalában volt. Alig volt ott tíz percig, mikor már hívták a telefonhoz:

— Halló! . . . Ki beszél?

— Én . . . Jules, az inas . . .

— Mi baj?

— Az urnak az anyja nagyon beteg . . . Halló! Halló! . . . Már haldoklik! . . .

— Megyek! . . . válaszolt *Barelett*.

Írt a névjegyére néhány sort az unokatestvéreinek, beküldte hozzá s hazahajtatott. De sajna, későn érkezett . . . *Mistress Barelett* már halott volt . . .

Cyrille keservesen sirt . . . Mikor már annyi könyvet hullatott, a mennyit egy amerikai a fájdalom ily hiábavaló megnyilatkozására elzavarolhat, visszament a hivatalába . . . *Earl* Buttwell már várakozott rá.

— *Earl*, — szólt hozzá *Cyrille* — igen fontos dolgot kell közölnöm önnek.

— Mi baj, *Cyrille*?

— *Earl*, meghalt az anyám.

— Azt hiszem, hogy ezért nem fog ismét harmincznap szabadságot kérni?

— Nem, *Earl* . . . De igen nagy zavarban vagyok. Az anyám mindig azt kívánta, hogy a holttestét szállítsuk haza Amerikába.

— Nos, jól van *Cyrille*, szállítsa haza.

— Igen, igen . . . de-hogyan? . . . Igazán nagy zavarban vagyok . . . Ön is érti, ugy-e, hogy nem kísérhetem el.

— Persze hogy nem . . . nem kísérheti el.

— Hajó nem indul Amerikába, csak nyolcz nap múlva. Addig csak nem tarthatom az anyám holttestét a lakásomban.

— Igaza van!

— Nos, akkor . . .

Earl Buttwell egy kis ideig gondolkozott s aztán így szólt:

— *Cyrille*, vegyen egy igen szolid koporsót . . . Tegye koporsóba az anyját, *Mistress Barelett* s küldje ki a pályaudvarra, — a raktárban ott maradhat nyolcz napig, a míg hajóra teszik.

És mivel *Earl* Buttwellnek volt irodalmi műveltsége is, így szólt:

— A halottak gyorsan járnak . . . a halottak egyedül járnak . . .

— *Earl*, kedves *Earlom*, igaza van . . . Megfogadom a tanácsát.

És tovább csinálta a leltárt, a százmillió dollárnyi alapítókéval rendelkező „Moon of Chicago“ életbiztosító-társaság évvégi leltárát . . .

költségvetését 27,925 kor. 34 fill. bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyta.

— **A „Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyei Általános Tanító-Egyesület” ujjpesti járásköre** az 1901. évi november hó 16-án d. e. 9 órától kezdődőleg Ujpesten a Lőrincz-utcai áll. el. iskola tornatermében tartja meg az évi őszi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasása. 3. Felolvasás. Tartja *Bacsák József*, ujjpesti áll. isk. tanító. 4. Felolvasás. Tartja *Schiffler Rezső* ujjpesti áll. isk. tanító. 5. A tisztikar lemondása. Korelnök-választás. 6. Az új tisztikar és választmány megválasztása. 7. Indítványok. 8. A jövő gyűlés helyének és idejének megállapítása. Ezen gyűlésre a m. t. kartársakat és érdeklődőket lapunk útján is tisztelettel meghívja *Földes Károly* járásköri elnök, *Paulini Károly* járásköri jegyző.

— **Kettős nász.** A fő- és székvárosi vegyeszeti és élelmiszer-vizsgáló intézeti igazgatójának, *Balló Mátyás*nak *Zelma* leánya e hó 10-én a budapesti Deák-téri ev. templomban esküdött örök hűséget dr. *Ofner Károly* f. dermai bányaorvosnak és ugyanakkor kötött házasságot *Balló Alfréd* (szintén *Balló Mátyás* fia) fő- és székvárosi műszaki tisztviselő *Stadler Irén*nel, *Stadler Mihály* gyáros leányával. Tanúk voltak *Klein Gyula* műegyetemi tanár és *Balló Ede* festőművész. A fényes násznap annyiban érdeklő Ujpest közönségét, a menyiben *Ballóék Rákospalota* és *Stadlerék Ujpest* lakosai; az egyházi esketést pedig *Geduly Lajos* ujjpesti lelkész végezte, aki magyar és német nyelven oly nagyhatású beszédet intézett a jelenlevőkhez, hogy egyetlen szem sem maradt szárazon s dr. *Nádaskay Béla* szerint minden mondata megért egy-egy aranyat. A templom zsufolásig tömve volt budapesti, ujjpesti és rákospalotai ismerősökkel s jó barátokkal.

— **Az „Ujpesti Zeneművelő-Egyesület” (Conservatorium) f. évi november hó 11-én** rendezte I. házi hangversenyét a saját helyiségében. A jeles közreműködőket vezetésen *Braun Paula*, *Kiss Ilona* urbölgycetket és *Rengei István*, *Décsy Károly* urakat a szépszámu közönség jól megérdemelt és lelkes elismeréssel jutalmazta.

— **Felhívás a szegénysorsu tüdőbetegekhez.** Az Erzsébet királyné nevét viselő Szegénysorsu tüdőbetegek szanatóriuma megnyitott és rendelkezésére átadott Budapesten. Azok a szegénysorsu tüdőbetegek, a kik az Erzsébet Királyné-alap rendelkezésére álló valamelyik ágyalaptványi helyre ingyenes gyógykezeléshez eljárnak, felhívjuk magukat vétetni, felhívjuk, hogy ebbeli bélyegtelen folyamodványukat ez év december elsejéig nyújtsák be emőkei *Emich Gusztávné* urnőhöz, Erzsébet Királyné-alap megbízott elnökéhez (VIII., Zerge-utca 16-18-ik szám alatt). A folyamodványhoz melléklendők: 1. Születési bizonyítvány. 2. Arvákulál a szülők halotti levele; özvegyeknél a férj halotti bizonyítványa. 3. Szegénységi bizonyítvány. 4. A tisztí orvostól látamázott kezelőorvosi bizonyítványt és végül 5. Honossági bizonyítvány. Megjegyzetjük, hogy a fentjelzet ágyalaptványi helyekre csakis özvegyasszonyok vagy árvaleányok vétetnek fel.

— **Országgyűlési képviselőnk a váci püspöknel.** Gróf *Csáky Károly* váci püspök ő méltósága a közel múlt napokban hosszabb kihallgatáson fogadta kerületünk országgyűlési képviselőjét, *Wolfner Tivadart*. A kihallgatás a legszívélyesebb hangulat mellett csaknem egy óráig tartott.

— **Adomány a helybeli Conserzatoriumnak.** Az „Ujpesti Zeneművelő Egyesület” elnöke közli, hogy ő Nagyméltósága *Zichy Géza* gróf, az Egyesület védnöke 200 koronát (kettő száz kor.) adományozott a Conserzatoriumnak. Az elnökség személyesen fogja ő Nagyméltóságánál, a védnöknél hódoló köszönetét kifejezni.

— **Az „Ujpesti Zeneművelő Egyesület” (Conservatorium) igazgató választmányának** múlt hó 30-án megtartott ülése határozata folytán az ez idej közgyűlés f. é. december hó 1-én d. u. 3 órakor az egyesület saját helyiségében (István-tér, Maczek-féle ház) lesz megtartva. Midőn erre az alapszabályok 17. §-a alapján az egyesület tagjait tisztelettel meghívom, egyszersmind tudatom, hogy a határozatképtelenség esetében a f. é. december hó 15-én tartandó újabb közgyű-

lés tekintet nélkül a jelenlevők számára, határozatképes lesz. A közgyűlés tárgyai: Elnöki megnyitás. Jelentés a lefolyt évi működésről. Az évi számadások előterjesztése. A számvizsgáló-bizottság jelentése. A jövő évi előirányzat. Az új tisztikar és választmány megválasztása. Dr. *Nádaskay Béla* egyesületi elnök.

— **Házasság.** *Leipnik L.* Nándor, a Neues Pester Journal dolgozótársa f. hó 10-én kelt egybe *Handel Riza* kisasszonnyal, *Diosyné Handel Berta* húgával.

— **Halálos baleset.** A *Wolfner-gyárban* f. é. november hó 11-én délután egy gép elütötte *Eppel Mihály* 56 esztendő gyári munkást, a ki sebeiben néhány óra mulva meghalt. A szerencsétlen ember halálának a saját vigyázatlansága az oka.

— **Pestvármegye közgyűlése.** Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósága f. hó 25-én tartja meg november havi rendes közgyűlését.

— **Pestvármegye közigazgatási bizottsága** f. é. november hó 14-én tartja meg rendes havi ülését.

— **Járványos betegségek.** A múlt héten Ujpesten a renesoló toroklob 3-, a vörheny 2-, a kanyoró 3-, a hasihagymáz 1- s a crup 1 esetben fordult elő.

— **Rákospalotai állatorvosi kör.** A váci járás állatorvosi körei újabb beosztás alá fognak kerülni és pedig olyképpen, hogy Rákospalota ezental Főth és Dunakeszi községekkel egy új állatorvosi kört fog képezni. A körorvos fizetése 764 korona, lakbérletmánya 200 korona, fuvarátalánya pedig 172 korona lesz.

— **Sertéskezeskedők — figyelmebe.** Az utóbbi időben igen élénk kereslet indult meg a Németbirodalomban hentesáru gyártásra alkalmas vágó sertések után, minek következtében az ottani sertés és sertéshus árak jelentékenyen emelkedtek. Ebből folyólag a németországi és magyarországi sertéshus árak között bekövetkezett jelentékeny árkülömbözlet azon kedvező helyzetet idézte elő, hogy annak felhasználása mellett levágott sertéseknek, illetve sertéshusnak Németországba való kivitele jelenleg előnyös üzletre való kilátással eszközölhető. A földművelésügyi miniszter leirata alapján a vármegye alispánja felhívja a gazda közönséget, a sertéskezeskedőket s a kivittel foglalkozók figyelmét arra, hogy saját érdekükben eslekezzenek, ha *sürgős üzleti összeköttetéseket keresnek a német piacczal* s akár önálló vállalkozás, akár alkalmi társulást utján kihasználják a jelenleg kedvező helyzetet s a közelgő hűvös időt arra, hogy a sertés feleslegnek minél nagyobb része levágott állapotban a Németbirodalomban elhelyezhető legyen. Azon esetben, ha valamely ottani érdekeltség köréből nagyobb mérvű huskivételre volna kilátás, a vállalkozók részére kellően berendezett husszállító kocsi fognak rendelkezésre boesáttatni.

— **Az ujjpesti téli kikötő befogadó képessége.** A téli kikötők 1901-ik évi állapotára és befogadó képességére vonatkozó adatok szerint: az ujjpesti téli kikötő területe 36 hektár, elfér benne 105 gőzös és 420 uszály; a bejáró és medence mélysége 2 méterre van kikötörve. Ez idő szerint Pozsonyól Orsováig tizennygy téli kikötőnk van s ezek közül az ujjpesti bír a legnagyobb befogadó képességgel.

— **Egy zenedarab, mint reklámecikk.** Az ujjpesti *Schwartz Izidor*, a kinek a székesfővárosban (Váci-utca 10. sz. a.) váltóüzlete van, ingyen ajánlja s osztogatgatja mindenkinek *Fécher A. M.* zongorára irt „Bonne Chance” című galop művét, melynek hátlapjáról mindenki leolvashatja azt is, milyen összegeket nyertek már azon ügyfelek, kik osztálysorsjegyeiket nála vásárolták s kik most galoppozva futatják be életük hátralévő napjait. A galop külömben azokat is megvigasztalja, a kiknek a szerencse nem kedvezett s a számos kisebb-nagyobb nyeremények közül egy se ütötte meg a markukat.

— **Városaink népessége.** Az országos statisztikai hivatal még nem dolgozta fel teljesen a legutóbbi népszámlálási adatokat, a városok lakosainak száma azonban már meg van állapítva s hazánkban *százharmincegy* oly város van, melyben a lakosoknak száma több tizezernél. A főváros után *Szeged, Szabadka, Debreczen* következnek, hatvanezren felül van kettő (*Pozsony, Hód-*

mezővásárhely) ötvenezer három, *negyvenezer hat* (köztük *Ujpest*); harmincezernél több lakóval bíró város tizenegy van, huszezernél több lélek huszonhat városban lakik, míg tizezernél többen 85 városban laknak.

— **A kabáttolvajok ellen.** Úgyes és könnyen zárható ruhafogást talált ki *Fülöp Ferencz* ujjpesti lakos a kabáttolvajok ellen. A fogasnak kettős karja van, a mely rugó segítségével erősen megragadja a kabát gallérját vagy szövetét s csak akkor ereszti el, ha a pinczér kulcsesal kinyitja a szerkezetet. Az akasztónak ennél a fogásnál azért nincs szerepe, mert a vékony zsinórt, vagy láncot a tolvaj könnyen elvághatja, vagy eltépheti. *Fülöp Ferencz*nek kész mintája van a találmányára, de szegény, öreg ember létere eddig nem tudta értékesíteni. Ezért lapunk útján fordul az érdeklődőkhöz s kéri őket, segítsék találmánya értékesítésében. Lakása Ujpest, Gyár-utca 17. szám alatt van.

I R O D A L O M.

***Gorkij Maxim**, az oly fiatalon és hirtelen világhírűvé lett orosz író, a ki mindig magáról ír, mint modern író mindig az élet mozgalmasságát rajzolja s ezekben tükrözi az élet nagy problémáit, elmélkedést pedig alig találni amunkáiban — egy helyütt, egyik novellájában mégis szóvá teszi az olvasást. Azt tartja, csak olyan könyvet érdemes olvasni, a melyikből igen sokat lehet tanulni. A mindenség rettenetesen komoly, léha mesék hallgatásával ölni az időt. ellene van a világ dolgainak s emberi kifejlődésünknek. Olyan könyvet olvassunk, a mely az élet titkát, az emberek lelkét ismerteti meg velünk. A legújabb nagy írók tényleg erre is törekszenek, *Tolsztoj, Dosztojevskij, Turgenjev* s legfőképp *Maupassant*, újabban *Gorkij* az emberek és az emberi életet kifejlődését rajzolják. Regényt alig olvasnak, a művészet a lelkükben van. Az életet a maguk szemével látják, sokat utaznak és igyekeznek az emberiségnek a múltját megérteni. Az életet az idők tanuja, az élet mestere nélkül, a történelem nélkül nem lehet teljességében megérteni. Az idő elmúlt, a mikor szájhagyomány vagy anekdoták szállították ősokról utódokra a történelmet. Annak a kornak is vége van, a melyik csak a maga nemzete történelme iránt érdeklődött. A haza sohasem fog kihalni az emberek szívéből, szeretete nem a hazával, csak a szívevel mulhatik el. De mégis mindenütt és mindenben az élet teljességét keressük, az emberi lélek kifejlődése érdekel. Azévt, ha történelmet olvasunk, az csak az emberiség története lehet, világtörténelem, mely azonban a mi hazánkat is a kellő helyre illeszti. Ezt teszi a Nagy Képes Világtörténet, melynek most jelent meg 141. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. *Marezali Henrik* egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (*Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság* Budapest, VIII. Üllői út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

***Az Állatok Világa** című füzetes vállalatból, a mely a *Légrády* testvérek kiadásában jelenik meg, most került a könyvpiazzra a 40-ik füzet színes nyomatu mű-mellékletekkel és igen sok szövegrajzzal. *Brehm* ebben a füzetben a különféle rágesálokról mond el igen érdekes és kedves részleteket, miközben a tudományos ismertetés terén bravurt fejt ki. Az olvasó e nagy mű lapozása közben igazán nem tudja mit esdáljon jobban. A tudomány bámulatos népszerűsítését-e, vagy ama mesteri leírásokat, a melyek szín és érdekesség dolgában a legjobb elbeszélők műveivel versenyeznek. Az állatok világának ez a most megjelent 40-ik füzet, valamint az eddig kiadott füzetek úgy a *Légrády* testvérek könyvkiadó üzletében (Váci-körút 78) mint minden könyvkereskedésben megkaphatók az első kötéttel együtt, a melynek ára díszes kötésben 18 korona.

***A vérnász.** Hiába állapodott meg a protestantismus hódítása, a vallásos türelmetlenség üszke, ha közbe el-eselöndesült is, újra fel-fellobogott, mihelyt a politika átsuhan az országon. Hiába sorozzák az Ujkorhoz az ellenreformáció korát, mégis csak

Középkor ez az idő intézményeiben, szokásaiban, s mindenek fölött erkölcsiében. — Karddal oldalukon jártak e kor férfiai, méregüveggel a hölgyek. S a trónon és trón körül azok az alakok ültek, a kiknek neve Medici Katalin, Henrik navarrai herezeg, Guise Henrik. A vallásos szenvedély átnyult a politikai térre, a politikai indulat folyujtogatta a vallásos érzést, a fegyveres armány benyomult a templomba, a mise és a nász ünnepi jelenetei közé. És a vérnász után következett az irtózat Szent-Bertalan-éj s Páris utcait és királyi palotája udvarait, tereit a Hugenották vére festette pirosra.

Ennek a csodálatos, színeire festői, erkölcsében középkori, nyers és vad kornak a mozgalmas történetét találja a Nagy Képes Világtörténet 140. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyet. tanár. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

1939. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1901. évi V. 1951 2. számú végzése folytán dr. Pánczél Sándor ügyvéd által képviselt Münczer Ferencz felperes részére Fischer Miksa alperes ellen 39 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 684 kor. besúlt ingóságokra az újpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten, Dobó-utca 10. szám alatti házban leendő megtartása határidőül 1901. évi

november hó 14. napján d. e. 11 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, üzleti berendezések s egyéb ingóságok a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy el őbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1901. évi október hó 30. napján.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Értesítés.

Van szereném a t. hölgyközönséget értesíteni, hogy

ruhavarrást

a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig angol és francia divat szerint gyorsan s jutányosan készítek.

Ugyszintén átalakítást elfogadok.

Intelligens hölgyek szabászat és rajzban oktatást nyernek.

A t. hölgyközönség szíves pártfogását kéri:

őzv. Darula Arnoldné,

Újpest, Váci-ut 15. I. emelet 16. szám.

**Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.**

Kiadó lakás.

A Baross-utczában, a villamos vasut me-
állóhelye mellett, egy, minden confort
ellátott

nagyobb uri lakás

••••• kerttel •••••

azonnal kiadó.

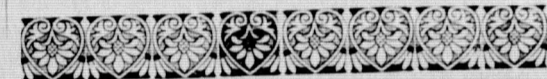
Értesítés kapható: a **Weisz-fele bór-
gyárban, Újpesten, Váci ut 34-ik
szám alatt.**

Egy tanonc felvétetik

heti 3-4 korona fizetéssel Karocsek
Róbert gipsz-szobrásznál Újpes-
ten, Tavasz-utca 68. sz. alatt.

Egy jó házból való fiu
nyomdásztanonez-
nak felvétetik. Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIERH IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság

Megjelenik tizenkét
kötetben

famentes, tehát soha meg
nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára
rendkívül diszes félbör-
kötésben, bőrháttal és
vászontáblával

8 frt.

Minden négy hónap egy-egy
kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes
kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenként egy füzet fog
közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára
30 kr.

A füzetes kiadáshoz diszes be-
kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszereshető:

a) Füzetes kiadásban hetenkénti 30 kr-es füzetekben
minden rendes hasai könyvtárunknál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frt-ért

a) kötetenkénti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 60 kr-es részletfizetéssel.

A szállítást a helyi könyvtárosokhoz vagy alulírt kiadóknál lehet megkérni.

**Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatványfüzetet**

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.